

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ЗЛАТОГРАД

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА
актуализирана
ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА НА
ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЗЛАТОГРАД

Срок на програмата: 2008-2011 г.

Дата на приемане: 30/06/2008

Приета с решение № Д149 на Общински съвет –Златоград,
в сила от 01 юли 2008 г.

Изготвил: Росица Христова- гл. експерт „ООС, ССЗГ”

Консултант: д-р Павлина Ликова

Приемането на Закон за защита на животните (ДВ, бр.13/08.02.2008 г.) наложи необходимостта от изготвяне и приемане на Общинска програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета в перспектива от 3 до 5 години.

Проблемите с безстопанствените кучета са сериозни и с многостранни измерения: хуманомедицински, ветеринаромедицински, социално-битови, икономически и екологични.

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

- 1.1. Контролиране на популацията на домашните и уличните кучета.
- 1.2. Редуциране на броя на уличните кучета до трайно намаляване на популацията им.
- 1.3. Намаляване риска от разпространение на зоонози, достигане на безопасна градска среда.
- 1.4. Завишаване на отговорността на обществото по отношение отглеждането на домашни кучета и съвместно решаване на проблема с безстопанствените кучета.

II. НОРМАТИВНА УРЕДБА

Настоящата програма е изготвена на основание чл.40, ал. 1 и ал.2 от Закона за защита на животните (ДВ, бр.13/08.02.2008 г.), Закона за ветеринаромедицинската дейност (ДВ, бр.87/2005г. изм. в ДВ, бр. 13/08.02.2008г.), Правилника за закона за ветеринаромедицинската дейност (МПС №118/ 27.06.2000 г.), Национална програма за контрол на ехинококозата при хора и животни (приета с протокол № 24.06.2004 г.).

III. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

Община Златоград има традиция по отношение регистрацията на домашни кучета. В Общинска ветеринарна служба- Златоград са запазени медальони с регистрационен номер, датирани от 1932 година. За съжаление в по-ново време тази традиция е прекъсната. Към настоящият момент в Община Златоград няма наредба, регламентираща условията, начина и реда на придобиване, регистрация и отглеждане на животни, в частност- кучета.

С непрекъснато растящият брой на безстопанствени животни от 2002 г. Общинска администрация Златоград се справя чрез сключване на договор със Специализирано звено „Зооветеринарен комплекс”-гр. Смолян. Служителите от специализираното звено, периодично - при повикване от служители на ОБА-Златоград със специализирана кола улавят скитащите и агресивни кучета на територията на Община Златоград и ги настаняват в приюта в гр. Смолян.

През 2007 г. за залавяне, обезпаразитяване и настаняване в приюта безстопанствени кучета ОБА - Златоград е изразходвала 2 239.03 лв.

Практиката показва, че този подход не е ефективен. На мястото на взетите кучета идват нови- новородени или мигриращи и като цяло броят на скитащите кучета не намалява.

За злонравните и агресивни кучета извън населените места се прилагат чл.40, ал.2 и чл.67, ал.4, т.14 от Закона за лова и опазване на дивеча (ДВ, бр.78/2000г.).

За да бъде овладяна популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Златоград е нужно усилията да се насочат в две направления:

- Прилагане на кастрация на уличните кучета и връщане на неагресивни здрави, ваксинирани и обезпаразитени кучета на обитаваните от тях места, при редовен ветеринаромедицински надзор.
- Регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрация, установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне.

По този начин се блокира раждаемостта и се установява контрол върху кучешката популация.

До края на 2008 година за изпълнение на дейностите по настоящата програма ще бъдат необходими около 3000 лв.

След приемане на Наредба за условията, начина и реда на придобиване, регистрация и отглеждане на животни, събираните такси от регистрация на кучета ще бъдат използвани за изпълнение на дейностите за овладяване на популацията на скитащите кучета.

За решаване на проблема с безстопанствените кучета е важно сътрудничеството с РИОКОЗ - Смолян, РВМС -Смолян, ОВС - Златоград, НПО, организации за защита на животните, медии, общини със сходни за решаване проблеми.

IV. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Биологични характеристики и особености

Кучето (*Canis familiaris*), принадлежи към семейство Кучета (*Canidae*), разред Хищници (*Carnivora*). Още в дълбока древност хората опитомили кучето и чрез изкуствен отбор развили нужните за тях качества в кучето. Създали нови породи и затвърдили в поколенията желаните белези. Има разнообразни породи кучета, класифицирани по определени критерии- примитивни породи, азиатски породи и африкански ловни кучета/, преходни породи / група примитивни с които човекът целенасочено е работил и дресирал- лайки, кавказки и средноазиатски овчарки/, културни породи / всички ловни, служебни и декоративни породи кучета/. Днес в света се наброяват над 600 признати породи кучета.

Кучетата от различните породи са различни по тегло и големина. В зависимост от породата достигат полова зрялост между 7-12 месечна възраст. Обикновено еструсът е два пъти годишно / пролет и есен/ и продължава 14-22 дни. Нормалната бременност протича за 63 дни. Средният брой на новородените варира в зависимост от породата, телесното развитие на майката, храненето и др. фактори. Обикновено при по-дребните породи броят на новородените е 2-5, а при по-едрите- 6-12. Мястото на раждане женската избира сама- най-често място, където се чувства най- сигурна. Малките сучат от нея до 7-8 седмици след раждането си. В млада възраст кучето има 32 зъба, а като възрастно - 42. Зрението на кучето има своите особености – всяко око има свое поле на зрение, тоест кучето не може да види предмет едновременно с двете си очи. Освен това кучето не различава цветове, но формата на предметите различава добре. Вижда движението на предметите от разстояние 250-300м. и повече. Обонянието стои на първо място сред сетивните усещания при кучето. Продължителността на живот на кучето е 12-20 години.

Увеличението на популацията на скитащите кучета, безразборното разхождане на домашни кучета в града и околностите води до влошаване на епизоотичната ситуация.

2. Епизоотология и болести, пренасяни пряко от кучета.

► Инфекциозни болести:

- Салмонелоза (паратиф).

Това е една от най-често срещаните се инфекциозни болести по бозайниците. Причинител на заболяването са няколко типа бактерии, които са много устойчиви към външни въздействия.

- Туберкулоза.

Специфична, хронична инфекциозна болест, която се характеризира с появата на туберкули (възелчета) в различни органи. Болестта е разпространена повсеместно и от нея заболяват почти всички видове животни и човекът.

- Бронхосептикоза (бордетелна инфекция).

Заразно заболяване, което протича с признаци на бронхопневмония. Причинител е *Bordetella bronchiseptica*, която обитава горните дихателни пътища на повечето видове бозайници.

- Бяс

Остра заразна болест, към която са възприемчиви всички видове животни и човекът. Причинителят е вирус. Разпространява се от скитащи кучета, а в последно време и диви хищници. Заразяването става чрез ухапване или попадане на вируса върху ранички, драскотини по кожата. Инкубационният период е 14 до 60 дни в зависимост от мястото на ухапване .

- Тизерова болест

Причинител е *Bacillus poliformis* . Като причини за развитието на заболяването се считат стресорните въздействия (лошо хранене, третиране с препарати по време на

експеримент и др. фактори свързани с околната среда.) Инкубационният период е от 5 до 15 дни.

► Гъбични болести

- Дерматомикози (трихофития, фавус, микроспория).

Микотичните болести се наричат още дерматомикози. тъй като се предизвикват от гъбички и засягат кожата на почти всички видове бозайници. Инкубационният период продължава от 8 до 30 дни.

► Паразитни (инвазионни) болести

- Токсоплазмоза- зооантропоноза

Паразитно заболяване, общо за животните и човека с разнообразно протичане. Възприемчиви към болестта са всички диви и домашни животни. Причинител на токсоплазмозата е *Toxoplasma gondii*. Заболяването е разпространено по цялото земно кълбо, както сред хората, така и сред животните. Изключително опасно за бременни жени.

- Саркоптоза- тежко протичаща краста при кучетата, от която боледува и човека.

- Цестодози (представители на сем. Taenidae).

Към разред Cyclophylloidea спадат по-голямата част от всички цестоди. Това са най-съвършените и най-специализираните панделковидни червеи, които паразитират предимно в топлокръвните животни - птици и бозайници.

- Ехинококоза

Така наречената „кучешка тения”/ ехинококова тения, ехинококова киста/ е заболяване , основно при животните, но засягащо човека при определени обстоятелства. Най- често заболяването се осъществява в една от следните ситуации - галене, пипане на бездомни и необезпаразитени домашни кучета, и тяхното целуване. При консумиране на плодове и зеленчуци и други храни имали някакъв контакт с опаразитено животно (куче). Особено рискова група са хората занимаващи се с кучета. След поглъщането яйцата попадат по кръвен път в черния и белия дроб и там се развиват от тях т.нар. ехинококови мехури, които увреждат функцията на тези органи и организма като цяло. Заболяването е широко разпространено в наши дни (особено често боледуват деца), а основна причина е големият брой бездомни кучета и ниската здравна култура на населението.

- Дипилидиоза

Причинителя е вид тения, междинни гостоприемници са бълхите. Човека също може да се зарази.

- Нематодози

Предизвикани от кръгли червеи, които могат да причинят синдрома larva migrans (мигрираща ларва) при хората.

► Кърлежовопреносимите инфекции /КПИ/

Бездомните и скитащи кучета представляват един от основните резервоари на зараза за някои КПИ. Това обстоятелство изисква системни мерки за контролиране на кучешката популация.

- Марсилската треска

Източник и преносител на инфекцията е кучешкия кърлеж-*Rhipicephalus sanguineus*. Марсилската треска е разпространена предимно в Южна България и по Черноморието.

- Лаймска болест

Една от най-разпространените предавани с кърлежи инфекции в България. Лайшманиоза -Тази болест е разпространена главно в Южна България. Тя се причинява от *Leishmania donovani*, която се загнездва главно в кръвните и лимфни капиляри на далака, черния дроб, костния мозък и в лимфатичните жлези. Резервоар на висцералната лайшманиоза се считат кучетата. В тях болестта се проявява в кожни поражения, а може да протече и скрито.

Епизоотично- епидемичният процес при паразитозите е тясно свързан с влиянието на социалните фактори- характер и степен на развитие на животновъдството, състояние на екарисажната мрежа, ниво на образование и здравна култура на населението, организация на здравеопазването, размер на профилактични и противоепидемични мерки за оздравяване на жизнената среда на човека.

Характерът на епидемичният процес зависи от поддържането на инвазията в източника- кучето, степен на неговата външна и вътрешна обезпаразитеност, възможност на разсейване на яйцата на паразитите, степен и контакт на човека и гостоприемника.

V. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Сключване на договор с лицензиран приют, регистриран по чл.137, ал.1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Срок: до края на месец юли 2008г.

Отговорен: ОБА - Златоград

2. Обслужване от приюта по график (съгласуван с кмета на община Златоград и управителя на приюта), осигуряващ периодично наблюдение и ефективен контрол върху популацията на безстопанствените кучета- прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на не агресивни и здрави безстопанствени кучета (по чл. 47, ал.3 от Закона за защита на животните).

Срок: постоянен

Отговорен: ОБА - Златоград и
Управителя на приюта

3. Изготвяне и поддържане на регистър на кучета, обработени в приют и върнати по местата от които са взети (съгласно чл. 54 от Закона за защита на животните).

Срок: постоянен
Отговорен: ОБА - Златоград и
Управителя на приюта

4. Сътрудничество с ОВС - Златоград по отношение надзора върху кастрираните и върнатите на местата им на обитание кучета.

Срок: постоянен
Отговорен: ОБА - Златоград

5. Сключване на договор с регламентирани подвижни и стационарни амбулатории, които да изпълняват дейности за овладяване популацията на безстопанствените кучета.

Срок: ноември 2008
Отговорен: ОБА - Златоград

6. Идентификация, регистрация и паспортизация на домашните кучета, съвместно с ОВС Златоград и лицензираните ветеринарни специалисти .

Срок: постоянен
Отг: ОБА, ОВС, Вет спец.

7. Създаване и актуализиране на регистър на домашните кучета в ОБА - Златоград въз основа на данните, подадените от ОВС - Златоград и лицензираните ветеринарни лекари.

Срок: постоянен
Отговорен: ОБА - Златоград, РВС -
Златоград

8. Провеждане на разяснителни кампании чрез медии, афиши, листовки, относно отговорностите на собствениците на домашни кучета, популяризиране ползите от кастрация на домашните кучета, освобождаването им от такса, предотвратяване на евентуалното им изоставяне, подобряване чистотата на градската среда.

Срок октомври 2008
Отговорен: ОБА - Златоград

9. Обозначаване на места , забранени за разходка на домашни кучета.

Срок: септември 2008
Отговорен: ОБА - Златоград

10. Собствениците на домашни кучета задължително да почистват замърсените от кучето обществени площи.

Срок: постоянен
Отговорен: Собственици на
домашни кучета

- 11 Отчет на изпълнението на програмата да се изготвя в края на всяка календарна година, като се предлага и актуализация на програмата с мерки за текущата година.

Срок: м. януари 2009 г.
/м. януари за всяка предходна година/
Отговорен: ОБА - Златоград

12. При приемане на бюджета на общината за всяка календарна година до 2011 година да бъдат предвидени средства за изпълнение на програмата.

Срок: Преди приемане на бюджета за всяка следваща година
Отговорен: началник отдел „ФБЧР”

13. При актуализация на бюджет 2008 г. да бъдат предвидени средства в размер на 4 000 лв. за изпълнение мерките по изпълнение на програмата.

Срок: м. юли 2008 г.
Отговорен: ОБС - Златоград

- 14 Да бъде направена Актуализация на Наредба № 1 в раздел III “Опазване хигиената и естетическия вид на населените места” в частта за отглеждане на домашни животни и компаньони.

Срок: м. януари 2009 г.
Отговорен: ОБС - Златоград

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБС:.....

/ Пламен Чингаров/